

Jaarverslag 2018

Stichting Natuur & Landschap
Zwijndrechtse Waard

Financieel
verslag 2018

Begroting 2019

www.natuur-zw.nl

Secretariaat:
Postbus 1206
3330CE Zwijndrecht
Tel. 078 610 18 79

INHOUDSOPGAVE

	PAG.
VOORWOORD	2
SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR	3
BELEIDSPAN VAN DE STICHTING N&LZW	4
WERKGROEP 'T WEETPUNT	5
WERKGROEP GASTVROUWEN EN –HEREN	6
WERKGROEP RUIMTELIJKE ORDENING	8
VERSLAG WEBSITE WWW.NATUUR-ZW.NL	9
NATUURACTIVITEITEN VOOR DE JEUGD	12
FLORA EN FAUNA WERKGROEP ZWIJNDRECHTSE WAARD	15
WERKGROEP NATUURONDERHOUD ZWIJNDRECHTSE WAARD LOCATIE: WAALPAD	20
VOGELWERKGROEP ZWIJNDRECHTSE WAARD	21
WERKGROEP PUBLICITEIT	23
SPONSORING BLIJFT HARD NODIG	24
OVERGENOMEN UIT HET JAARVERSLAG VAN DE VERENIGING ARBORETUM MUNNIKE PARK	25
FINANCIEEL VERSLAG 2018	30
BEGROTING 2019	36
TOELICHTING FINANCIEEL VERSLAG 2018 EN BEGROTING 2019	37
VERSLAG CONTROLECOMMISSIE	38

V O O R W O O R D

Geachte lezer van dit jaarverslag,

Vandaag, nu ik dit voorwoord schrijf, is het woensdag 13 maart 2019; een feestdag in Zwijndrecht. Om wat juister te zijn: een boomfeestdag! 24 enthousiaste kinderen van school de Dolfijn hebben met wethouder Tycho Jansen en 2 schoolgidsen elf mooie nieuwe bomen geplant in de buurt van die school. Het was een feest om hen bezig te zien.

De dag daarna stond in mijn krant dat **“Bijna iedere Nederlander maakt zich zorgen over onze natuur”**. “Elk voorjaar zijn er minder vogels, en elke zomer zijn er weer minder bloemen”; einde citaat. En twee dagen eerder meldde het AD dat de gemeente Zwijndrecht 4.900 huizen wil bouwen voor mensen met geld. Er stond ook: “Ook moet gekeken worden naar mogelijkheden om te bouwen in het buitengebied”. Ik heb diezelfde avond in een commissie- vergadering namens onze Stichting daartegen bezwaren aangetekend en de gemeenteraad geadviseerd om het buitengebied als natuurgebied te behouden voor ook de mensen zonder geld..... Het zijn zomaar wat punten waar wij als Stichting ons druk om maken. Dat doen we met veel enthousiaste vrijwilligers in de diverse werkgroepen. In dit jaarverslag kunt u per werkgroep lezen wat de activiteiten in 2018 waren.

Als dit u aanspreekt, dan nodig ik u van harte uit om ook mee te doen met dit zinvolle en plezierige werk. Kom eens kijken hoe het eraan toegaat of laat u eerst informeren via onze actuele website www.natuur-zw.nl.

Wij bedanken alle sponsors die dit werk in de natuur en in het landschap van de Zwijndrechtse Waard financieel steunen.

En we bedanken alle vrijwilligers die dit werk hebben uitgevoerd: KLASSE!

Zwijndrecht, maart 2019.

Wim Los, voorzitter

Samenstelling van het Bestuur

In 2016 vergaderde het Algemeen Bestuur van de Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard 6 maal. Deze vergaderingen vonden plaats in 't Weetpunt.

Het Dagelijks Bestuur vergaderde veertien dagen voorafgaande aan de Algemene Bestuursvergadering .

Samenstelling Dagelijks Bestuur

Dhr. W.T. Los	voorzitter
Dhr. C. Roosendaal	secretaris
Dhr. G.P. de With	penningmeester

Samenstelling Algemeen Bestuur

Dhr. W.T. Los	voorzitter
Dhr. C. Roosendaal	secretaris/ werkgroep sponsoring
Dhr. G.P. de With	penningmeester
Mw. L. van der Lans-Exler	werkgroep Natuuractiviteiten
Dhr. R. Stevense	Flora en Fauna Werkgroep Zwijndrechtse Waard
Dhr. M.C. de Bruin	werkgroep Ruimtelijke Ordening
Dhr. J.A. de With	werkgroep 't Weetpunt
Dhr. J. Rozendaal	werkgroep Website
Dhr. H. Stoffer	VMBH Heerjansdam

Beleidsplan van de Stichting N&LZW

De Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard heeft tot doel het behouden, stimuleren en coördineren van activiteiten van organisaties die zich bezig houden met de natuur en het landschap in de Zwijndrechtse Waard.

De Stichting maakt daarbij gebruik van het informatie- en bezoekerscentrum 't Weetpunt, gelegen in het Munnikepark. Zij doet dit samen met de Vereniging Arboretum Munnike Park.

De Stichting geeft informatie over de natuur en het landschap in de Zwijndrechtse Waard. In 't Weetpunt worden regelmatig tentoonstellingen gehouden op het gebied van natuur, landschap en milieu.

Ook wordt het vogelbestand in dit gebied nauwlettend gevolgd.

Vanuit 't Weetpunt worden in samenwerking met IVN Dordrecht (Instituut voor natuur-educatie en duurzaamheid) buitenschoolse NME -activiteiten georganiseerd en aan volwassenen verscheidene cursussen onderwezen.

De Stichting geeft educatie aan jong en oud op verscheidene locaties in Zwijndrecht, Heerjansdam en Hendrik Ido Ambacht. Meer in het bijzonder worden alle basisscholen in de Zwijndrechtse Waard in de gelegenheid gesteld om praktische natuurlessen te volgen.

De Stichting wil betrokken zijn bij de inrichtingsplannen van de Zwijndrechtse Waard en bij het tegengaan van ontwikkelingen die de natuur en het landschap van de Zwijndrechtse Waard bedreigen.

Om alle doelstellingen te realiseren streeft de Stichting naar nauwe samenwerking met diverse overheden, in het bijzonder met de gemeenten Zwijndrecht en Hendrik Ido Ambacht, en met organisaties die zich bezig houden met natuur, landschap en milieu in Nederland.

Jaarverslag 2018 Werkgroep 't Weetpunt

Zwijndrecht, 23 februari 2019

Ook in 2018 is er weer van alles gebeurd in en rondom 't Weetpunt.

In samenwerking met o.a. de gemeente Zwijndrecht is er in oktober een expositie opgezet over "Groene daken". In de expositie was informatie te vinden over hoe je groene daken toe kunt passen, wat voor plantjes er gebruikt worden, welke constructies er gebruikt worden en wat de voordelen zijn. Deze expositie loopt tot eind maart 2019.

Op initiatief van Ron Stevense is er een verkooppunt van spulletjes van Gemiva opgezet in 't Weetpunt. Spulletjes die daar verkocht worden hebben een relatie met de natuur en met het seizoen. Denk hierbij aan nestkastjes, insectenhôtels, beeldjes, kaarten etc.

Als dank voor de inzet van de vrijwilligers, konden de vrijwilligers namens de stichting in december kerststukjes maken. Dit was een gezellige avond met een hapje en een drankje waar een kleine 40 vrijwilligers aan deelgenomen hebben.

Gastvrouwen en -heren

Wil Haverdings coördineerde de groep gastvrouwen en -heren en zorgde voor de roosters. Zij heeft in 2018 2 bijeenkomsten georganiseerd waarbij de gastvrouwen en -heren werden voorzien van informatie. Daarnaast was er de gelegenheid om elkaar te spreken. Helaas heeft wil haar coördinatorschap eind 2018 beëindigd, waardoor deze functie momenteel vacant is. We hopen in 2019 weer een waardige opvolger voor haar te vinden. Wel blijft het aantal gastvrouwen en -heren een bron van zorg. We zijn net met te weinig om alle woensdag- en zaterdagmiddagen open te zijn. De zondagen lukt tot op heden gelukkig wel. Het is, net als overal, ook voor ons lastig om nieuwe vrijwilligers te vinden.

Beheerders

Cees de Baat regelt de planning van 't Weetpunt, denk daarbij aan bijhouden agenda, contact met groepen en organisaties die 't Weetpunt reserveren voor hun bijeenkomsten etc. Harrie coördineert de overige zaken, zoals het doen van inkopen, contacten onderhouden met de interne werkgroepen van de stichting. Technische zaken worden door beide opgepakt.

Plannen voor 2019

In 2019 gaan we proberen een aantal exposities samen te stellen, gaan we op zoek naar een nieuw coördinator voor de gastvrouwen en -heren.

Afsluitend wil ik wederom alle vrijwilligers die het afgelopen jaar bijgedragen hebben aan de vele activiteiten hartelijk bedanken voor hun inzet en ik hoop dat wij dit in 2019 op eenzelfde enthousiaste manier kunnen voortzetten.

Beheerders 't Weetpunt

Cees de Baat en Harrie de With

Jaarverslag 2018 gastvrouwen/gastheren

Het jaar 2018 zijn we begonnen met 20 enthousiaste gastvrouwen en -heren (GVH), voldoende om 3 dagdelen per week probleemloos 't Weetpunt open te stellen.

Net als in 2017 was 't Weetpunt op 2^e Paasdag open.

Er zijn 2 rondwandelingen georganiseerd; in het Munnikepark en in de Hooge Nesse. Ondanks het slechte weer waren er +/- 50 deelnemers.

In het verslagjaar zijn er geen exposities in 't Weetpunt geweest.

Pas aan het eind van het jaar wordt de expositie 'Groene daken' geopend die tot medio maart 2019 te bezichtigen zal zijn.

In 2018 zijn de gastvrouwen en -heren 2 x bij elkaar geweest.

Doelen: informatie uitwisselen en afspraken maken.

Informatie over activiteiten, veiligheid, folders, wandelingen etc. zijn terugkerende punten.

In oktober delen 4 GVH mee te stoppen met hun werkzaamheden per jan. 2019.

Belangrijkste reden is de zeer geringe belangstelling met name op zaterdag die men de tijdsinvestering niet waard vindt.

Dit betekent dat er per jan. 2019 op 2 zaterdagen per maand geen GVH is.

Ook de coördinator stopt met haar coördinerende taken per jan. 2019.

Het bestuur zal zich beraden op vervanging.

De gastvrouwen/- heren hebben het afgelopen jaar bij elkaar 1521 volwassenen en 566 kinderen ontvangen .

In 2019 hopen we op meer activiteiten in 't Weetpunt en/of op een andere invulling van de openstelling op zaterdag.

Met dank aan de inzet van alle vrijwilligers.

Wil Haverdings
coördinator GVH
15 februari 2019

Bezoekersaantallen 't Weetpunt 2018

maanden	zaterdag		zondag		woensdag		totalen	
	volw	kind	volw	kind	volw	kind	volw	kind
januari	12	3	47	9	6	1	65	13
februari	44	50		17	39	81	164	148
maart	45	37	102	26	19	24	166	87
april	40	14	82	11	20	40	142	65
mei	26	9	74	21	49	35	149	65
juni	41	8	42	3	64	21	147	33
juli	17	3	58	9	22	19	97	31
augustus	50	18	63	9	8	-	121	27
september	27	18	86	7	44	40	157	65
oktober	22	21	85	16	66	33	173	70
november	24	9	57	10	18	18	99	37
december	9	5	15	3	17	17	41	25
totaal	357	195	792	141	372	329	1521	666
Totaal								

Jaarverslag Commissie Ruimtelijke Ordening 2018

Op 11 januari 2018 is de secretaris van de werkgroep RO, Willem Monshouwer overleden. Daarmee verloor de werkgroep een gedreven persoon die met zijn functie bij het Waterschap en zijn connecties bij de Landinrichtingscommissie over een groot netwerk beschikte.

De rol van secretaris is overgenomen door Ad Kleiberg.

In vervolg op de in december 2017 gehouden bijeenkomst over de ontwikkelingen rond de Omgevingswet heeft er op uitnodiging van de gemeente Zwijndrecht in maart een overleg plaats gevonden.

Dit overleg past in het proces van de gemeente om te komen tot een omgevingsvisie. Gelet op de doelstelling van de Stichting waren we uitgenodigd voor de ontwikkeling van het beleidsplan Groen. Mede door de personele wisseling binnen de gemeente duurde het tot eind 2018 voordat het beleidsplan Groen aan de gemeenteraad is aangeboden. In die periode was er wel contact tussen de voorzitter en de ambtenaren maar heeft er geen apart overleg plaats gevonden met de werkgroep. De raad heeft het plan niet echt behandeld omdat het uitvoeringsplan nog niet was ingevuld. Dit zal plaatsvinden in 2019. De werkgroep zal hierbij betrokken worden.

In samenwerking met werkgroep flora en fauna is er een reactie gegeven op het bomenbeleidsplan van de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht, ook is de bijeenkomst van de raad over dat plan bijgewoond.

Onze reactie heeft geleid tot verduidelijking van het plan en enkele aanpassingen.

Samenstelling commissie RO:

Voorzitter Martin de Bruin,

Secretaris Ad Kleiberg,

Hans Stoffer, Herman Korff en Wout Nugteren.

maart 2019,

Martin de Bruin

Jaarverslag 2018 website www.natuur-zw.nl

Doel van de site: van zowel de Stichting Natuur & Landschap - Zwijndrechtse Waard als die van de Vereniging Arboretum Munnike Park de doelstellingen “bijdetijds” uitdragen. Voor SN&L-ZW is dat afgelopen jaar (2018) opnieuw gelukt.

Een website op Internet is een uitstekend hulpmiddel, maar de methode is passief. De info staat op het World Wide Web, maar je moet er zelf naar op zoek. Het is aan te bevelen om bij alle berichten die op een andere manier naar buiten gaan, via “Wetenswaard”, via de pers of anderszins, de website aan te prijzen: een zinnetje “*bezoek ons ook op de website www.natuur-zw.nl”* onder aan alle brieven etc. zou daarbij van nut kunnen zijn. Dat gebeurt gelukkig steeds meer. Voor alle werkgroepen geldt: berichten op de website plaatsen? Een mailtje naar web-redactie@natuur-zw.nl is voldoende. Alle relevante informatie wordt dan z.s.m. opgenomen in de berichten of de daartoe geëigende pagina’s en - voor zover van toepassing - in de kalender geplaatst. Plaats genoeg.

Op de website plaatsen we allerlei berichten, waarmee mensen, vrijwilligers van de Stichting en de Vereniging, deelnemers aan evenementen en andere bezoekers van het Arboretum en ’t Weetpunt hun voordeel kunnen doen. Korte berichten kunnen sowieso worden afgedrukt – als men dat wil. Ook langere. Die worden soms – niet altijd - in een pdf ter beschikking gesteld. We proberen ook relevante info te geven over de Hooge Nesse Polder. SHNV heeft inmiddels een eigen site, maar als er berichten zijn die voor SN&L-ZW evengoed belangrijk zijn, proberen we daar aandacht aan te geven.

Nog steeds zijn er 3 personen met auteursrechten: Hans Stoffer, Jacques Rozendaal, en Harrie de With. Van die drie lijkt Jacques de meest aangesprokene. Hans is vooral voor technische vragen, zoals het doorsturen van mail via de mailadressen. Harrie is echt manusje van alles, behalve voor berichten etc. is hij ook technicus. Samen met Hans is dat een goede combinatie.

Het is de kunst om de website zo doorzichtig en toegankelijk mogelijk te maken voor de bezoekers, ook als ze digitaal niet veel ervaring hebben. Maar wie kan internetbankieren zal onze website niet echt problemen geven. De logo's en foto's bevatten links naar andere pagina's op de site. Omdat er wel eens berichten zijn die extra aandacht verdienen plaatsen we die 'sticky', dat wil zeggen zo hoog mogelijk in de rij. We verwachten dat bezoekers gaan scrollen. Wees niet benauwd om ergens op te klikken. Kapot gaat er niets. Voor verbeteringen zijn we altijd in. Wie suggesties heeft: schroom niet.

De samenwerking tussen Jacques en Cees de Baat voor wat de agenda betreft, verloopt goed. Cees is als beheerder van 't Weetpunt verantwoordelijk voor de agenda waarop de gebruikers van 't Weetpunt worden weergegeven. Aan het begin van elke maand stuurt hij zijn meest actuele versie, die Jacques dan weer kan verwerken in de agenda op de site. Maar.....Cees is degene die de finesses kent, je mag er niet van uitgaan dat 't Weetpunt vrij is, als er niets op de website staat.

In de "sidebar" verschijnen de 1ste vijftientig aankomende evenementen. Soms is daar extra informatie aan gekoppeld. Door aan te klikken kan dat worden gelezen. Als het geplande tijdstip van een evenement voorbij is, wordt de kalender op de sidebar automatisch aangepast. Evenementen verder in de toekomst kunnen worden gelezen onder de kop "kalender".

Met nadruk willen we er op wijzen dat de web-redactie afhankelijk is van de informatie die vanuit de Stichting en Vereniging wordt aangeboden. Als men ontdekt dat informatie op de site niet meer up to date is of om inhoudelijke redenen moet worden aangepast, kan dat te allen tijde via de mail worden aangeboden. Het streven is om een en ander dan zo spoedig mogelijk te verwerken.

Ten slotte. De web-redactie heeft weer met plezier aan de website gewerkt.

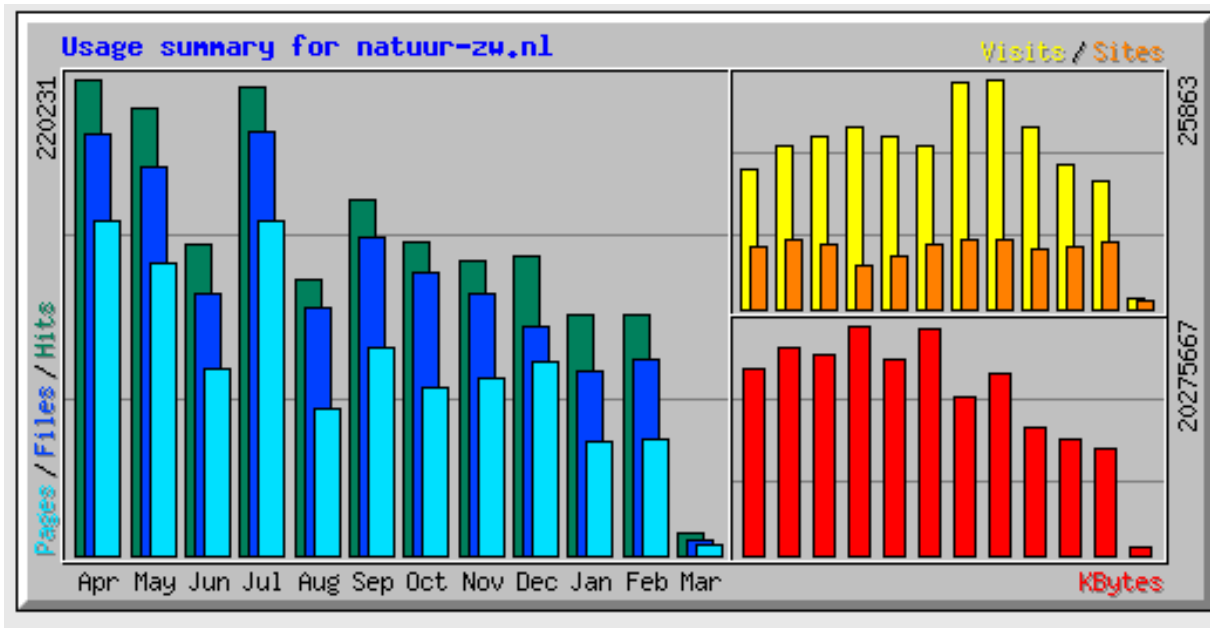
De tellerstand op de dag van schrijven, is t.o.v. vorig jaar opgelopen van 2.391.718 tot 2.883.711

(de stijging was het jaar er voor 754.547, dit jaar 491.993 ook niet slecht, toch? Dat gaat dan o.a. over het totale aantal hits sinds de installatie van de teller. Dat is iets anders dan het aantal bezoekers, zoals je zou kunnen denken.

In de grafiek hieronder zie je het aantal bezoekers: **215.216** Niet mis!

Hieronder de grafiek van afgelopen jaar:

Summary by Month										
Month	Daily Avg					Monthly Totals				
	Hits	Files	Pages	Visits	Sites	KBytes	Visits	Pages	Files	Hits
Mar 2019	5085	3373	2701	565	883	732415	1130	5403	6746	10171
Feb 2019	3963	3227	1921	518	7456	9481565	14508	53803	90366	110964
Jan 2019	3591	2761	1705	525	7118	10226007	16295	52858	85598	111340
Dec 2018	4472	3400	2891	659	6822	11229567	20431	89626	105405	138645
Nov 2018	4541	4031	2729	862	7684	16059537	25863	81890	120937	136245
Oct 2018	4672	4228	2508	822	7883	14019761	25507	77760	131095	144850
Sep 2018	5469	4894	3217	610	7321	20041203	18305	96517	146838	164091
Aug 2018	4094	3693	2185	621	6068	17176850	19271	67739	114502	126942
Jul 2018	6996	6300	4984	658	4870	20275667	20405	154507	195329	216876
Jun 2018	4778	4020	2864	649	7159	17651788	19484	85924	120609	143360
May 2018	6680	5783	4341	593	7769	18386799	18397	134573	179278	207097
Apr 2018	7341	6503	5152	520	7029	16516909	15620	154571	195108	220231
Totals						171798068	215216	1055171	1491811	1730812

PS. Harrie de With onderhoudt de Facebook pagina. Via een link rechts bovenaan in de sidebar kan men die aanklikken.

6 maart 2019 - Hans Stoffer, Harrie de With en Jacques Rozendaal.
Mail adres : web-redactie@natuur-zw.nl

NATUURACTIVITEITEN

In samenwerking
Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard
't Weetpunt in het Arboretum Munnike Park
Jaarverslag over 2018

2 januari: Bibliotheek Zwijndrecht: Alles over tuinvogels in de winter, de jeugd ging met een vogelvoermobiel naar huis. 20 deelnemers.

15-22 januari: Paddenstoelen cursus voor alle IVN-schoolgidsen door docent de Heer Frans Advokaat.

6 februari: Anky Kroon leent papier-maakkist uit aan Kindcentrum De Bron Zwijndrecht, eind 2018 terug.

6 februari: Contact met de voorzitter van de voedselbank Wim Sandee. Namens de Stichting verjaardagsfeestje aanbieden voor kinderen van 4 tot 12 jaar.

17 februari: Staatsbosbeheer bezorgt 16 bossen wilgentakken bij de wilgenmand. 50 kinderen en 25 ouders hutten gebouwd. Email.: G.rozendaal@staatsbosbeheer.nl.

21 februari: woensdagmiddag uilenballenpluizen met 40 kinderen en vele ouders.

27 februari: Bibliotheek H.I.Ambacht, tuinvogels in de winter, 14 kinderen en ouders.

28 februari: BSO Yes van half elf tot twee uur, zaaïen en bollenplanten en een lunch met 20 kinderen en 4 volwassenen.

14 maart: Boomfeestdag 20 bomen geplant door de leerlingen van groep 7-8 Stenenkamer in Walburg. Verzorgd door de Schoolgidsen Connie van Schaik en Helene Toepoel.

16 maart: Start met ontvangen van de scholen op alle locaties voor maart-april-mei-juni

27 april: Programma boekjes natuureducatie 2018-2019 aan het bestuur aangeboden. Deze gaan per post naar alle scholen en de sponsor: Rabobank, Gemeente Zwijndrecht en Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht.

1 mei: Gesprek met bestuur op Gemeentehuis Zwijndrecht met Barbara Bartens
8-9 Mei natuureducatie verzorgd bij Xiejezo, en Hart van Meerdervoort.

5 tot 12 Mei:

Week van ons water.

Fietstocht aangeboden "Het land tussen Maas en Waal"

Levend ganzenbord spel op zaterdag .

Onze Stichting is Ambassadeur van de Waterdriehoek.

15 mei: Natuurkunst voor Ridderkerkse dames.

16 mei: Opening: Buitenpolder Heerjansdam in samenwerking met de gemeente Zwijndrecht en Hattrick.

Met Attie en stagiaire natuureducatie verzorgd voor de jeugd zaadbollen maken en natuurbingo.

2 juni: 10 jaar bestaan IVN Schoolgidsenwerkgroep. Met alle IVN Schoolgidsen(17) uitstapje van 8-17.00 uur, met de bus naar Tiengemeten georganiseerd door Helene Toepoel.

16 juni: Uitstapje met de Zaterdag Scharrelkids naar het eiland van de scouting.

26 juni: Laatste schooleducatie dag van dit schooljaar bij 't Weetpunt

6 juli :Opening nieuwe jeugdspeelpark in H.I.Ambacht 3342 GP.

Namens de Stichting en schoolgidsen een appelboompje cadeau gegeven. Voor een vruchtbare samenwerking.

16 juli Programma sept/okt voor de scholen naar de schoolgidsen gestuurd.

18 juli Met Hans Bakker bus reservering in het scholen programma gepland.

11 september tot de herfst vakantie start met ontvangst scholen op alle locaties .

30 september: Pit kinderdagverblijf kan iets meer deelnemen aan de activiteiten, de Stins is buiten gebruik gezet.

2 oktober: Gesprek met Barbara Bartens Attie en Lidy op gemeentehuis Zwijndrecht.

Namens de Stichting samenwerking met Hattract.

September -Oktober 2018 1034 leerlingen van de scholen, 94 keer een school ontvangen.

25 oktober: Afscheid genomen bij de Essenhof van Wim Hoogewij. oud-secretaris en medeoprichter van de Stichting.

29 november: Samen met Jeugdspeelpark medewerkers Trees Dammer, Bianca Du-Bussione, Heer Wehmeijer gesprek met Niels Termote van Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht.

Voorzitter Wim Los S.N.&L.Z.Waard over natuureducatie jeugdspeelpark Ambacht.

Samen gaan we verder en zetten een programma op voor de jeugd om natuureducatie te geven op het jeugdspeelpark.

30 november: Contact gehad met Ilse van Donkelaar namens Gemeente Zwijndrecht over voorleesestafette in 't Weetpunt op 2 januari 2019.

12 december: Kerstrun op de Hooge Nesse verzorgd samen met Hattract en de Toppies.

18 december: Kerstukjes maken in 't Weetpunt veel schoolgidsen hebben daar aan mee gedaan.

19 december: Kerstlampionwandeling langs Kerstafbeeldingen van Dick Bruna.

In 2018 ontvingen we 4291 leerlingen onder schooltijd van de scholen uit Zwijndrecht en Hendrik-Ido-Ambacht voor natuureducatie. Lokaties: 't Weetpunt. Kiboehoeve, Hooge Nesse, Frelustal, Sophiapolder:

- BSO Yes: 10 keer op woensdagmiddag/ 240 deelnemers
- Kinderdagverblijf Pit woensdagochtend 4 keer 40 kinderen
- Scharrelkids op zaterdag 9 keer ontvangen/ 150 kinderen
- Scharrelkids op woensdagmiddag 11 keer ontvangen/ 150 kinderen
- Wandelingen voor groepen georganiseerd.
- Kinderverjaardagen in de natuur verzorgd.
- Bibliotheek Zwijndrecht: 1 natuurmiddag
- Bibliotheek Ambacht: 1 natuurmiddag
- Xiejezo en Hart van Meerdervoort natuurprogramma's aangeboden
- Hooge Nesse: In samenwerking met Hattract 2 keer jeugd ontvangen
- Ouderenontvangst in 't Weetpunt 4de woensdag in de maand. Janneke Petter met vrijwilligers ontvangen de ouderen.

Dankzij de inzet en ook de ervaring van onze vrijwilligers en IVN-Schoolgidsen-werkgroep waren we in staat om voor een gevarieerd doelgroep een aansprekend natuurprogramma aan te bieden.

Voor 2019 hebben we met elkaar een mooi programma samengesteld voor de Scharrelkids op zaterdag-en de woensdagmiddag die verwerkt is in een prachtige folder zie website www.natuur-zw.nl

Voor de scholen : zie programmaboekje

Coördinator: Lidy van der Lans-Exler

Namens: S.N. & L. Z. Waard in samenwerking met IVN-Dordrecht.

Hendrik Ido Ambacht, 1 Januari 2019 Lidyexler777@gmail.com

10 jaar jubileum inzet IVN Schoolgidsen voor de jeugd in de Zwijndrechtse Waard

Flora en Fauna Werkgroep Zwijndrechtse Waard

Jaarverslag 2018

Zwijndrecht, januari 2019

Bij de Flora en Fauna Werkgroep wordt het bestuur gevormd door Ron Stevense, Evert Stege, Sjaak Dubbeldam en Harrie de With, respectievelijk coördinator, assistent coördinator, medewerker en secretaris.

Dit is de vierde editie van het jaarverslag dat onder de naam "Flora en Fauna Werkgroep Zwijndrechtse Waard" wordt gepubliceerd.

De Flora en Fauna Werkgroep bestaat momenteel uit twee sub werkgroepen:

- ❖ Vogelwerkgroep Zwijndrechtse Waard
- ❖ Werkgroep Natuuronderhoud Zwijndrechtse Waard
 - Locatie Hooge Nesse/Veerplaat
 - Locatie Waalpad
- ❖ Verder hebben we een samenwerkingsverband met Natuurvereniging IJsselmonde.

Wederom heeft de Flora en Fauna Werkgroep actief meegewerkt aan de "Nacht van de nacht" en aan de "Dag van de duurzaamheid" in Zwijndrecht. D.m.v. een stand werd o.a. voorlichting gegeven over de Flora en Fauna Werkgroep. Deze stand heeft veel aandacht gehad.

Ook heeft de werkgroep meegepraat met:

- Groene daken project in Zwijndrecht
- Natuurwerkdag 2018 op de Hooge Nesse
- Paddenpoel in Arboretum Munnikepark
- Inrichting 't Weetpunt
- ProRails
- Natuurvisie Gemeente Zwijndrecht

De nieuwsbrief blijft voor de Flora en Fauna Werkgroep het belangrijkste communicatieorgaan. Deze nieuwsbrief verschijnt eenmaal per 10 dagen. In 2018 zijn 33 nieuwsbrieven verschenen. Deze nieuwsbrief wordt ook verstuurd aan andere personen die belangstellend zijn of met onze stichting te maken hebben (gemeente, SBB enz.).

ALGEMEEN:

Ledenbestand:

Eind 2017 bestaat de vogelwerkgroep uit 17 genoteerde leden en geïnteresseerden. In de Werkgroep Natuuronderhoud Zwijndrechtse Waard is het aantal leden gewijzigd. De Werkgroep Natuuronderhoud telt 25 genoteerde leden en geïnteresseerden (Hooge Nesse + Waalpad). Dit betekent dat de Flora en Fauna Werkgroep momenteel in totaal 42 vrijwilligers heeft. Dit aantal is iets gedaald in 2018 t.o.v. 2017.

Werkgroep Natuuronderhoud Zwijndrechtse Waard

Locatie: Hooge Nesse/Veerplaat

De werkgroep Natuuronderhoud Zwijndrechtse Waard is een onderdeel van de Stichting Natuur en Landschap Zwijndrechtse Waard.

Bij de Flora en Fauna Werkgroep wordt de leiding gevormd door Ron Stevense als coördinator en Evert Stege als assistent-coördinator.

Deze werkgroep heeft tot taak het onderhouden van natuurgebieden in de Zwijndrechtse Waard. We zijn op 1 oktober 2014 begonnen met werkzaamheden in de Hooge Nessepolder en sinds 1 januari 2015 doen we ook werkzaamheden op de Veerplaat. Deze werkzaamheden worden met een frequentie van elke tien dagen uitgevoerd. Dit betekent dat er per jaar meer dan 30 keer wordt gewerkt. Dit om en om op zaterdag- en op woensdagmorgen. Tussentijds zijn er ook werkzaamheden door diverse leden van de werkgroep zoals aanschaf materiaal, onderhoud, inspectie van het terrein (o.a. na storm). Inmiddels is het plan om elke woensdagmorgen vaste werkzaamheden te verrichten in de huidige vorm gestopt.

De werkgroep heeft in totaal minimaal **1120 uur** bijgedragen in 2018. De werkzaamheden worden vastgelegd in een logboek waarvan kopieën naar Staatsbosbeheer en SHV gaan. Het gewerkte aantal uren is een record t.o.v. voorgaande jaren.

3-11-2018	LANDELIJKE NATUUR WERKDAG Maaien, dunne bomen zagen, hooien e.d. als activiteit. Alle paden gemaaid	Succesvolle dag 25 volwassen en kinderen ontvangen Padvinderij en diverse gasten 25 personen	Ron	8	zon, droog	31	48cd 49b cd 62 b.d.
Zaterdag							
10-11-2018	Verskillende terreinen gemaaid Maaisel afgevoerd	Vervolg natuurwerkdag	Ron	8	Bewolkt Droog	31	48cd 49b cd 62 b.d.
zaterdag							
21-11-2018	Verskillende terreinen gemaaid gefaseerd of geheel, Maaisel afgevoerd	Door de groei van ruigte is de opbrengts aan Hooisel zeker driemaal zo hoog als verleden jaar	Ron	8	Droog	32	
Woensdag							
1-12-2018	Idem als boven. Verskillende terreinen gemaaid Maaisel afgevoerd	gator gebruik niet mogelijk ivm pech Gezien de hoeveelheid werk is een tweede vervoermiddel nodig. Volgende maal hooibander demonstratie door johan	Ron	9	Droog	32	
Zaterdag							
12-12-2018	Verskillende terreinen gemaaid gefaseerd of geheel, Maaisel afgevoerd	Terrein voor de tweede maal gemaaid	Ron	9	Droog	32	
Woensdag							
22-12-2018	Verskillende terreinen gemaaid gefaseerd of geheel, Maaisel afgevoerd	Vuurwerk gevonden	Ron	10	Droog	32	
Zaterdag							
		Einde 2018 Recor aantal gewerkte uren t.o.v 2016-2017					
		Totaal aantal personen gewerkt totaal aantal uren 2018		320		3,5	1120

Door subsidie zijn we in staat professioneel gereedschap aan te schaffen en werkgroep leden cursussen aan te bieden, waar ook dit jaar weer gebruik van is gemaakt. De bron van de inkomsten zijn in de financiële overzichten terug te vinden bij de SHN/V en SNLZW.

De structuur van de groep is gebleven zoals deze ook was in 2017. Ron Stevense is coördinator, Evert Stege is assistent-coördinator en Jaap Sluijter is materiaalman. Ook heeft Sjaak Dubbeldam taken op zich genomen omtrent het binnenhalen van gelden van De Groene Motor.

Het smoelenboek is in 2018 geactualiseerd omtrent de verantwoordelijkheden en welke certificaten eenieder heeft. Naar aanleiding van de nieuwe AVG-wet zullen we moeten bepalen wat we wel delen met elkaar en wat alleen voor administratieve doeleinden beschikbaar blijft. Het smoelenboek is nu AVG-proef gemaakt.

De werkgroep zelf heeft ongeveer 16 vaste leden. Dit aantal groeit langzaam. We willen maximaal 20 personen per groep vanwege overzicht en veiligheid. Dit blijkt een langzaam traject te zijn, maar we gaan de goede kant op. Ook dit jaar zijn er weer 2 leden bijgekomen. Het voordeel is dat er op zaterdag en/of woensdag gewerkt kan worden.

Het gebied Hooge Nesse/Veerplaat wordt in overleg met Staatsbosbeheer onderhouden qua bomengroei, beheer van ruitgen en riet- en grasvelden. Ook zijn we met een specifiek beheerproject bezig die de vlinder- en insectenstand moet verbeteren. Dit gaat volgens de methode “sinusmaaien” en “gefaseerd” maaien.

De beheerstatus is door de NRIJ aan Staatsbosbeheer gegund. Deze nieuwe samenwerking liep in het begin wat stroef maar inmiddels zijn er verschillende afspraken en een jaarlijkse vergoeding geregeld.

Wel willen we nog bespreken wat er mogelijk is voor een vrijwilligersvergoeding en/of andere materiële tegemoetkoming. Dit zou in 2018 besproken worden met SBB, maar is verschoven naar 2019.

Wederom hebben de vrijwilligers van deze werkgroep een mogelijkheid tot cursus aangeboden gekregen en deze zullen in 2019 uitgevoerd worden. Wel is er door twee leden een AVG-cursus gedaan.

We kunnen stellen dat de groep een hoge graad van kennis heeft van en ervaring opdoet in het omgaan met gemotoriseerd gereedschap. Ook is de aanschaf van materiaal mogelijkheden vergroot waardoor we meer en beter (gras)beheer kunnen uitvoeren d.m.v. sinusmaaien. In 2017 is het beheer van de Hooge Nesse geheel overgedragen aan de

Werkgroep Natuuronderhoud. Ook op de hoofdpaden verrichten wij alle werkzaamheden. Dit betekent concreet dat er nu 100 % beheer is op de Hooge Nesse.

Inmiddels zijn we een jaar bezig met het volledige beheer en we kunnen trots zijn op wat we bereikt hebben. Problemen zijn er ook. Vandalisme en de jacht in omliggende bouwlanden beïnvloeden ook ons functioneren. Het zijn, samen met het bespreken van waterbeheer in 2019, nieuwe speerpunten.

Een stuk weiland, waarop een oeverzwaluwenwand met vleermuizenverblijf is gebouwd, is nu ook in ons beheer. We zijn nog bezig de kelder in te richten.

De wand vraagt veel werk, zowel binnen als buiten, om deze geschikt te maken voor de doelen waarvoor deze is gebouwd. Ook hier zullen we in 2019 nog veel aandacht aan moeten besteden.

De wand heeft postuum de naam “Johan Prins” -wand gekregen ter nagedachtenis aan Johan Prins, die al in 1990 begon om een zwaluwenwand te laten bouwen.

Publiciteit:

De meeste van onze activiteiten worden beschreven op de website van de Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard:

<http://www.natuur-zw.nl/> en <http://www.hoogenesse.nl/>.

Verder wordt er zoals gemeld een vaste nieuwsbrief uitgegeven, waarin de activiteiten van de Werkgroep vermeld worden. Er zijn in totaal 34 nieuwsbrieven gemaakt. Ook worden er artikelen gepubliceerd in het blad WetensWaard van de SNL&ZW. Inmiddels is de pers benaderd die de nodige publiciteit heeft gegeven.

Medewerking:

- Met het Daltoncollege hebben we een Japans-Knoopkruid-onderwerp begeleid. Dit is ook in 2018 afgerond.
- Lezingen gehouden en informatie gegeven van Stichting Hooge Nesse/Veerplaat aan de Stichting Betere landschap en Zuid-Hollands Vogelaarsoverleg.
- Informatie aan de Werkgroep Ruimtelijke Ordening.
- Regelmatig overleg gehad met Staatsbosbeheer en de gemeente Zwijndrecht.
- Start van een project met natuurlijker waterbeheer op de Hooge Nesse. Dit is mede mogelijk gemaakt door Arcadis. Gesprekken en verdere uitvoermogelijkheden zouden in 2017 hebben plaatsgevonden, maar dit gaat 2019 worden.
- Ook is er dit jaar een inventarisatie gedaan van de flora op de Veerplaat (orchideeën) en inventarisatie van nachtvlinders door Natuurvereniging IJsselmonde.
- Tevens hebben we meegewerkt aan de “Nacht van de Nacht” d.m.v. een vleermuisexcursie.
- Wandeltocht op Tweede Paasdag.
- IVN-dag op de Hooge Nesse gehouden.
- Meegedaan aan de landelijk Natuurwerkdag, die een succes was. (25 personen).
- Opening oeverzwaluwenwand-vleermuizen verblijf.

Excursies:

- Er zijn twee nachtelijke vleermuizenexcursies geweest, die een groot succes waren.
- Er zijn ongeveer 6 excursies geweest op de Hooge Nesse.
- Een rondleiding met ambtenaren van de gemeente Zwijndrecht en van de Drechtsteden.
- Het rondleiden van scholieren.

De samenwerking met de Vogelwerkgroep (en NME) in Ridderkerk is gaande, en strakker aangehaald. Incidentele samenwerking zoals nachtvindertelling, floratelling zullen we blijven doen.

Bij de ontwikkelingen in de Hooge Nessepolder hebben we een stem. Overleg is op verschillende niveaus gaande. Ook is er een goede en innige samenwerking met de Stichting Hooge Nesse/Veerplaat waarvan Ron Stevense (coördinator) inmiddels ook bestuurslid is.

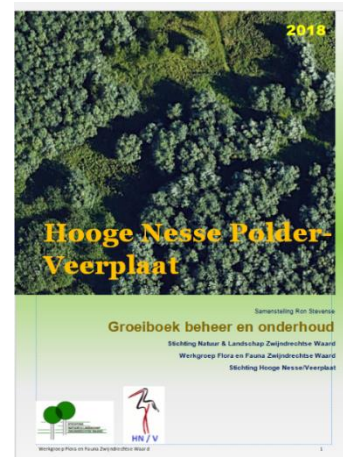
Ook is het groeiboek opnieuw uitgebracht en functioneert als ideeënboek en werkmethode voor: “Onderhoud Hooge Nesse-polder en Veerplaat”. Deze uitgave is in november 2018 uitgegeven met vele wijzigingen en nieuwe ideeën. Hierin wordt de inrichting beschreven, welk onderhoud, met welke methode en de rol van de vrijwilligers hierin. Een belangrijke rol in 2019 is de samenwerking met LZW. Hier zullen we meer tijd in investeren om tot de een duidelijker samenwerking te komen. De afspraken in het groeiboek zijn bindend voor de uitvoerenden en naar SBB toe.

In bezoekers- en informatiecentrum ‘t Weetpunt hebben we een ruimte tot onze beschikking waarin we onze werkgroep kunnen presenteren.

Ook zal er op de Hooge Nesse in 2019 een bezoekerscentrum worden geopend waar wij gebruik van gaan maken. Hierover moeten nog nadere afspraken gemaakt worden.

Onze werkgroep werkt heel nauw samen met:

- Stichting Hooge Nesse Veerplaat
- Gemeente Zwijndrecht
- Natuur en Recreatieschap IJsselmonde
- Staatsbosbeheer
- Stichting Leerbedrijf Zwijndrecht werkt
- Gemiva winkel in het Weetpunt

Vooruitblik op 2019

Naast de al bestaande activiteiten gaan we proberen steeds wat nieuwe activiteiten te ontwikkelen en ook onderzoekprojecten proberen op te starten. Het zou goed zijn als dit ervoor zou zorgen dat we steeds meer vogelaars/vogelliefhebbers, natuurliefhebbers en natuurarbeiders aantrekken, zodat we nog meer activiteiten kunnen organiseren.

Belangrijke wensen zijn vleermuizenonderzoek en zoogdierenonderzoek.

Ook willen we het waterbeheer beter op de kaart zetten.

Namens de Werkgroep Natuuronderhoud Zwijndrechtse Waard (onderdeel van de Stichting Natuur en Landschap Zwijndrechtse Waard),

Ron Stevense (coördinator)

Evert Stege (assistent-coördinator).

Werkgroep Natuuronderhoud Zwijndrechtse Waard

Locatie: Waalpad

Deze werkgroep heeft tot taak het onderhouden van het Waalpad in Heerjansdam. In 2018 zijn er drie werkdagen georganiseerd.

Helaas is door de reeds gepleegde bomenkap een ware ravage aangericht aan het landschap van het Waalpad. We verwachtten dat alleen de bomen gekapt zouden worden maar helaas is er meer weggehaald dan onzes inziens noodzakelijk is. Helaas blijft dat we steeds achter de feiten aanlopen.

Op het ogenblik zijn we bezig met de gemeente Zwijndrecht om een beheerplan te maken dat inmiddels breed aanvaard is door de dorpsraad van Heerjansdam. Uitgangspunt is wat er was moet minimaal terugkomen.

De werkgroep bestaat uit ongeveer 5 leden met aanvulling van vrijwilligers die door publiciteit in de krant worden opgeroepen. Er wordt nauw samengewerkt met de werkgroep Hooge Nesse/Veerplaat.

Onze werkgroep werkt heel nauw samen met:

- Dorpsraad van Heerjansdam
- Gemeente Zwijndrecht (door wisseling van personen moeten er weer nieuwe contacten worden opgebouwd)
- De activiteitenvereniging Heerjansdam

Namens de Werkgroep Natuuronderhoud Zwijndrechtse Waard (onderdeel van de Stichting Natuur en Landschap Zwijndrechtse Waard)

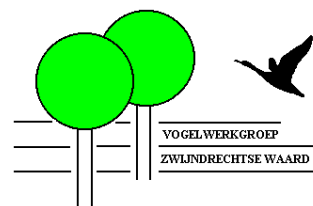
Ron Stevense (coördinator)

Zoals het was en nu

Vogelwerkgroep Zwijndrechtse Waard

Bijeenkomsten vogelwerkgroep:

In 2018 hebben we minder specifieke vogel excursies gehad dan gepland wederom 10 avondbijeenkomsten of excursies gehouden op dinsdagavond, waaronder de jaarvergadering. In de maanden mei-september hebben we op de vaste vogelwerkgroep avonden korte excursies gehouden naar natuurgebieden in de omgeving. Een aantal excursies is niet doorgegaan i.v.m. slechte weersomstandigheden of door gebrek aan belangstelling. Deze hebben inmiddels een andere invulling waar wel animo voor is, er zijn drie foto excursies met verschillende onderwerpen. Er wordt in 2019 een vast excursieprogramma vastgesteld. Met de huidige technologie is het tegenwoordig heel makkelijk om elkaar snel op de hoogte te stellen als iemand een excursie wil organiseren. De gagentocht van 2018 had overigens een matige opkomst.

Tellingen/ inventarisaties:

T.b.v. SOVON Vogelonderzoek Nederland:

- Wintervogeltellingen: januari, februari, maart, oktober, november en december in 6 gebieden.
- Punt Transect Tellingen (PTT): tussen 15 en 31 december 3 routes geteld.
- Met ingang van 2015 is er ook een BMP-telling gedaan in de Hoge Neseppolder en deze wordt in 2019 voortgezet.
- Ook worden er op de Hooge Nesse sinds 2015 wintertellingen verricht.
- BMP-telling Devel wordt ook in 2019 voortgezet.

Overige tellingen:

- Munnikendevl en de Oude Devel zijn maandelijks geteld.
- Huis- en Boerenzwaluwtellingen: door 4 teams werd de Zwijndrechtse Waard geteld.
- Euro Birdwatch: aan meegewerkt.

Nestkasten:

Op diverse plaatsen in de Zwijndrechtse Waard heeft de Vogelwerkgroep en de Werkgroep Natuuronderhoud nestkasten geplaatst of onderhouden.

- Hooge Nesse: torenvalkkast en vleermuizenkasten geplaatst; ook zijn er een tiental andere kasten geplaatst.
- Torenvalk kasten geplaatst bij diverse landbouwers
- Sandelingen –Ambacht: twee nieuwe torenvalkkasten.
- Munnikenpark: vogelkasten worden vervangen door duurzame types in 2019.
- Bij boerderij Kerkuil kast geplaatst (met succes).

Medewerking verleend aan:

- Stichting Hooge Nesse/Veerplaat
- Informatie aan de Werkgroep Ruimtelijke Ordening
- Staatsbosbeheer
- Gemeente Zwijndrecht

Ook in 2018 zijn wij actief betrokken geweest bij het Zuid-Hollands Vogelaars overleg. De samenwerking met de Vogelwerkgroep IJsselmonde (en NME) in Ridderkerk is gaande maar blijft beperkt tot incidentele samenwerking.

Rondom 't Weetpunt zijn de nestkasten weer schoongemaakt. Het komende jaar zullen er weer diverse nestkasten vervangen moeten worden. Een lid van de WNZW maakt deze kasten voor ons. Inmiddels is er ook een nieuwe bosuilenkast en een torenvalkkast (Hooge Nesse) geplaatst.

ALGEMEEN

In bezoekers- en informatiecentrum 't Weetpunt hebben we sinds 2017 ruimte tot onze beschikking waarin we onze werkgroep kunnen presenteren.

Publiciteit:

De meeste van onze activiteiten worden beschreven op de website van de Stichting Natuur en Landschap Zwijndrechtse Waard: <http://www.natuur-zw.nl/> . Ook zoeken we met regelmaat de pers op. In 2018 zijn verschillende persstukken verschenen waarin een groot stuk over de Hooge Nesse

Vooruitblik op 2019

Naast de al bestaande activiteiten gaan we proberen wat nieuwe activiteiten te ontwikkelen en ook onderzoek proberen op te starten. Het zou goed zijn als dit ervoor zou zorgen dat we steeds meer vogelaars/vogelliefhebbers, natuurliefhebbers en natuurarbeiders aantrekken, zodat we nog meer activiteiten kunnen organiseren.

Namens de Flora en Fauna Werkgroep Zwijndrechtse Waard

Ron Stevense (Algemeen coördinator)

Harrie de With (secretaris Vogelwerkgroep)

Evert Stege (assistent coördinator Werkgroep natuuronderhoud)

Werkgroep Publiciteit 2018

De **WetensWaard** komt vier keer per jaar uit; met elk kwartaal is er een uitgave. Alle geledingen van de Stichting en de Vereniging Arboretum Munnike Park zijn vrij om in dit blad hun zegje te doen. Daar wordt graag gebruik van gemaakt; middels de WetensWaard blijven alle leden van de diverse werkgroepen goed op de hoogte van elkaars reilen en zeilen. In 2018 kwamen onder meer de volgende onderwerpen aan bod: de werkzaamheden in het Munnikepark; de ontwikkelingen in de Hooge Nesse, diverse rondleidingen in het Munnikepark, verslagen van het uitje van de Schoolgidsen en van de studiereis van de leden van de Vereniging, de Dag van de Duurzaamheid.

Naast deze ‘losse’ onderwerpen, heeft WetensWaard een aantal vaste rubrieken. In 2018 waren dat de Kinderactiviteiten, Tuintaal, de Boom van het kwartaal en Uit het Rosarium. Wanneer de ruimte dat toelaat treffen de lezers ook een gedicht aan rond het seizoen van publicatie. Helaas moest de redactie in 2018 ook het overlijden melden van twee ‘ouwe getrouwen’: Wim Hoogeweij en Willen Monshouwer.

De Wetenswaard heeft drie vaste redactieleden: Fred Ligthart, Wilma Stegeman en Harry de With. Tine de Kievit verzorgt de vormgeving en productie. Gezamenlijk bepalen zij de inhoud van het blad. De redactieleden schrijven ook een deel van de teksten en verzorgen het redigeren van de aangeleverde kopij. Wilma Stegeman verzorgt daarnaast het plannen, voorzitten en notuleren van de vergaderingen.

Het drukken, verzendklaar maken en bezorgen van de WetensWaard werd ook in 2018 weer uitgevoerd door drukkerij DMDR. De redactie is zeer erkentelijk voor deze vorm van sponsoring, die het mogelijk maakt om vier maal per jaar zo’n fraai blad uit te geven.

*Namens de redactie,
Wilma Stegeman-de Waard
28 februari 2019.*

Sponsoring blijft hard nodig

Namens alle kinderen en ouderen uit Zwijndrecht en Hendrik Ido Ambacht wil de Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard haar sponsoren bedanken.

Alle sponsoren: heel hartelijk bedankt

Dankzij uw bijdrage!

Hebben het afgelopen jaar zeker 4500 kinderen hun natuurlessen gekregen van zeer enthousiaste schoolgidsen. Alle basisscholen uit Zwijndrecht en Hendrik Ido Ambacht hebben hiervan genoten, de lessen worden gegeven op diverse locaties in de Zwijndrechtse Waard, zoals 't Weetpunt, de Kiboehoeve, de Frelustal en niet de vergeten de Hooge Nesse en de Sophia polder.

De ouderen zijn meer malen verrast met leuke wandelingen door IVN medewerkers in het park, echter om dit te kunnen blijven doen heeft de Stichting uw steun hard nodig.

Wij hopen, met een vernieuwd Weetpunt, dat weer nieuwe sponsoren onze Stichting willen steunen. Indien u een specifiek project wilt sponsoren, kunnen wij dit voor u regelen, zodat u de voortuitgang van uw project kunt volgen.

Het is de secretaris van de Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard, die allerlei activiteiten ontwikkelt om de sponsoring in goede banen te leiden.

Wij herhalen het nog maar eens: **Sponsoring blijft hard nodig.**

Ook in 2019 gaat het Stichtingsbestuur graag de uitdaging aan om meer nieuwe "supporters" te vinden.

Het is het Stichtingsbestuur bekend, dat de gemeente Zwijndrecht en de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht zeer ingenomen zijn met alle activiteiten die wij ontwikkelen, zoals de Dag van de Duurzaamheid, Nacht v d Nacht en de jaarlijkse Boomplantdag. Dit zijn enkele van de vele uitdagingen waar de Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard voor staat.

Wij zijn gaarne bereid u nadere informatie te verstrekken.

Cees Roosendaal, secretaris

Overgenomen uit het jaarverslag van: De Vereniging Arboretum Munnike Park

JAARVERSLAG OVER 2018

Dit is het secretarieel verslag van de activiteiten van de Vereniging Arboretum Munnike Park. Over de echte werkzaamheden die de leden van onze vereniging verrichten in ons arboretum wordt verslag gedaan door Leny Mars, zoals u elders in dit jaarverslag kunt lezen.

Zoals elk jaar zijn we gestart met de traditionele nieuwjaarsreceptie samen met de Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard. Dat was dit jaar op zaterdag 6 januari. Het was een gezellige bijeenkomst waarbij de gebruikelijke toespraken van de voorzitters met terugblikken op 2017 en vooruitblikken op het jaar 2018. De stichtingsvoorzitter maakte hierbij uitgebreid gebruik van een power-point-presentatie met de nieuwe beamer. En natuurlijk waren er hapjes en drankjes om een toast uit te brengen op 2018.

Op 15 maart hebben Sonja Kock, Jan Beerentemfel en Andries van der Ent hun kennis van en vaardigheid in het reanimeren en het gebruik van de AED opgefrist in een herhalingscursus. Ze zijn weer voor een jaar gecertificeerd.

Op 16 april hebben een tweetal bestuursleden bij de SSKW aan de Spuiweg een cursus gevolgd over de consequenties van de AVG, de Algemene Verordening Gegevensbescherming. We bleken een privacybeleid te moeten formuleren en van alle leden van onze vereniging een getekende verklaring te moeten hebben dat zij akkoord gaan met dat privacybeleid. Het eerste is gemaakt en het tweede is gedaan door al onze leden.

18 april werd de algemene ledenvergadering van onze vereniging gehouden waarin het bestuur verantwoording aflegt voor het reilen en zeilen van de vereniging. 23 leden waren daarbij aanwezig. Een verslag van deze vergadering is door Sonja Kock gemaakt en vindt u elders in dit jaarverslag.

Dit jaar hebben we drie nieuwe leden mogen verwelkomen t.w.:

Hanny Glastra van Loon, Arie Matze en Remco van der Pol.

Deze laatste is maar heel kort vrijwilliger bij ons geweest. Op oudejaarsdag is hij overleden.

Verder hebben John Bazen, Cees Borsje en Nel van Vliet om gezondheidsredenen hun lidmaatschap beëindigd.

Helaas hebben we ook afscheid moeten nemen van Wim Hoogewij. Hij was een van de grondleggers van ons Arboretum en een belangrijke man in de ontwikkeling ervan. Met hem hebben we een markant vrijwilliger verloren.

Ons ledenaantal bedraagt nu 36.

Op 8 mei zijn de eenjarige zomerbloeiërs, die in april bij Florensis waren verspeend in de borders voor 't Weetpunt geplant. Altijd weer een heel karwei dat in één ochtend gedaan wordt. Voorwaar een prestatie. Vanwege de droogte zijn ze verschillende malen langdurig gespreoid, zodat ze toch fraai de zomer zijn doorgekomen.

Zaterdag 7 juli was de jaarlijkse studiedag van de vrijwilligers van onze vereniging. Dit jaar was het reisdoel Yerseke en Kalmthout, met respectievelijk veel informatie over de mossel- en oestercultuur en het mooie arboretum. De dag werd afgesloten in het Mastbos met een diner. Het is Leny Mars weer gelukt om een prachtige reis en dag te organiseren, waarvoor hartelijk dank!

De Gemivagroep ondersteunt mensen met een handicap. Een aantal van deze mensen is met hun begeleiders in ons park geweest en hebben de vrijwilligers zien werken. Ze vonden dat erg mooi en toen we een verzoek van de begeleiding kregen of het mogelijk was dat deze mensen onder (bege)leiding bij ons mee konden werken was er spontaan een aantal vrijwilligers die wel voor die begeleiding wilden zorgen. De derde dinsdag in augustus zijn ze voor het eerst geweest en hebben met veel plezier meegewerkt en het erg leuk gevonden. Ze willen dus nog wel vaker komen.

13 oktober was weer de dag van de duurzaamheid in winkelcentrum Walburg. Wij waren er ook weer aanwezig en hebben laten zien wat wij in ons arboretum zoal doen. De aanloop was dit jaar niet erg groot, maar de plaats waar de standhouders stonden was niet echt in de loop van de bezoekers van Walburg. Wellicht kan dat volgend jaar op een betere plek plaatsvinden.

In dit jaar heeft het bestuur 7 keer een bestuursvergadering gehouden, waar veel zaken besproken werden. De belangrijkste waren:

- De website die vernieuwd en gevuld moet worden
- De oplossing voor de paddenpoel
- De planning voor de vernieuwing van het asfalt van de paden
- Het vernieuwen en beplanten van de gele border
- Het verwijderen en vervangen van dode bomen
- Onze financiële situatie
- Het privacybeleid
- Cursusavonden met Jan Vleghert
- Bepaling van de grens van het arboretum door de gemeente

De bestuur bestaat uit:

Jan Beerentemfel,	voorzitter
Leny J. Mars-Vonk,	vice-voorzitter
Andries van der Ent,	secretaris
Rob Kaim,	2 ^o secretaris
Leo de Best,	penningmeester
Tine de Kievit-van Halm,	ledenadministratie
Sonja Kock-Baan,	notulist

Verder zijn er 2 vergaderingen geweest, op 19 april en 30 november, met de gemeente Zwijndrecht, in de persoon van onze accountmanager Graciëla Marica. Hierbij werden diverse zaken besproken zoals de oplossing paddenpoel, het asfalteren van de paden, het zeer drassige gazon, het maabeleid waarover we niet echt tevreden waren, onze bezorgdheid over berichten in de krant over wildwest en ravotten in het arboretum en de “huur” van ’t Weetpunt, de erfafscheiding Arboretum- Bolero/Suite en gemeentepost graag naar onze postbus en niet naar het Develpad 169.

Al met al waren het nuttige bijeenkomsten die in goede harmonie verliepen. En zoals gebruikelijk werd het jaar op 11 december weer afgesloten met een gezellige kerstavond. Er werden onder het toezicht oog en deskundige begeleiding van Metha weer fraaie en soms zelfs zeer fraaie kerststukjes gemaakt en de avond werd besloten met een hapje en drankje, elkaar goede feestdagen toewensend.

4 maart 2019

Andries van der Ent, secretaris

- *Studiereis 2018, Yerseke en Arboretum Kalmthout.*

Het werk van onze vrijwilligers in het arboretum

Terugziend op 2018 kunnen we stellen, dat het een uitstekend tuinjaar is geweest. Er waren weliswaar enige minder prettige dagen, maar in het algemeen hadden we heel goed werkweer, dat bovendien erg groeizaam bleek te zijn.

De warmste **januarimaand** sinds de waarnemingen verraste ons ook met een storm op de 18^e. Enkele bomen zijn er gesneuveld. Deze konden echter weer snel worden opgeruimd.

Met hulp van de gemeente werd de grote wilg bij het natuurpad versnipperd. Deze snippers hebben het pad verfraaid. Met de nieuwste elektrische heggenschaar worden de grassen geknipt. Met behulp van de vakman zijn de “Viburnums” op een deskundige wijze ingekort. De dames hebben er veel van geleerd.

Februari was een koude maand en zelfs bij temperaturen van 5° C. beneden het vriespunt bleef men snoeien. Op de Devel lag zelfs ijs.

Maart is de snoeimaand voor de rozen, dus gaan we er met z'n allen meteen tegenaan. Ad en Jan beginnen met de rozenboog, terwijl de andere vrijwilligers – ongeveer 15 personen – zich met de struiken bezig houden. Zodoende is de helft snel geklaard. Op zaterdag gaan we verder met de rozen langs de bruggen.

Op zaterdag **17 maart** was het de koudste dag van de maand. De sterken onder ons snipperen en werken gestadig door. In deze maand wordt bovendien de “gele” border geschoond en alle verspreid staande rozen en buddleya's gekort.

In **april** beginnen we met het snoeien van de hortensia's, cotoneasters en anemonen. Zoals elk jaar zijn we met 8 man naar Florensis gegaan om de eenjarigen op te potten. De **19^e april** is het de warmste dag, 27,4 ° C. en op 1 mei valt er 50 mm. water met als gevolg, dat de twee vakken, waar de eenjarigen moeten komen, blank komen te staan. Dit alles moest worden weggepompt. De kamperfoelie (*Lonicera nitida*) haag knippen we golvend.

Op dinsdag **8 mei** planten we weer met z'n allen de diverse eenjarigen voor 't Weet-punt. Dit is elk jaar weer een feest. Het resultaat was prachtig.

Op de ijsheiligen **4 mei** was het 25° C. Vooraf al hadden enkele enthousiaste vrijwilligers de jonge aanplant besproeid. Hulde voor deze heldere zienswijze!

In **Juni** groeit alles zo goed, dat er al weer gewied moet worden tussen de eenjarigen. Een afvaardiging van de Nederlandse Dendrologen Vereniging brengt een bezoek aan het park.

Het Develpad wordt grondig gemaaid en de beukenhagen gesnoeid. Juni was de warmste en droogste junimaand sinds de metingen. Er is heel veel water gegeven, zowel met gieters als met de pomp.

Op **10 juli** wordt er zelfs om 8 uur 's morgens begonnen met watergeven.

Op **27 juli** is het 34° C., een ware hittegolf.

Op een woensdagavond **8 augustus** leert Jan Vleghert ons beter te kijken naar bomen en struiken. Schimmelziektes, schuurtakken, kernhout zijn de termen, die vrolijk worden gebracht. Iedereen vond het een geslaagde leerzame avond.

Op **22 augustus** 's avonds gaan we het park in en worden we door Jan gewezen op de beste manier van snoeien en dunnen.

In **september** worden de rozenperken en eenjarigen nog eens extra geschoond van onkruid (muur).

Op **2 oktober** worden er ondanks de regen toch nog enkele planten ge - en verpoot in de blauwe border (van der Ploeg) .

Op **16 oktober** wordt er door vrijwilligers 5 m3 zand, grond en compost weggekruid naar de borders.

Op **23 oktober** worden er nieuwe contoneasters bij de wilgenkant geplant.

In **november** worden de boomspiegels voorzien van eigengemaakte bladcompost.

In de maanden **november en december** wordt er blad geblazen, geharkt en afgevoerd, een schoon uiteinde van het jaar.

Het park ziet er goed verzorgd uit, dank zij de goede onderlinge samenwerking.

Ga zo door!

Leny Mars-Vonk

Financieel verslag 2018

SNL&ZW
Postbus 1206
3330 CE Zwijndrecht

2. WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2018				
	2018		2017	
	€	€	€	€
Donaties, giften, adopties	8.035		7.900	
Subsidies schoolgidsen	7.400		5.408	
Subsidies overig	3.000		3.400	
Bijdrage scholen	4.250		3.375	
Huuropbrengst	1.525		1.247	
Bijdrage VAMP	2.400		2.400	
Opbrengst nestkast	545		591	
SOM DER OPBRENGSTEN		27.155		24.321
Afschrijvingen	-		-	
Huisvestingskosten	7.484		7.626	
Kantoorkosten	1.961		1.427	
Verkoopkosten	58		160	
Algemene kosten	1.216		1.209	
Flora & fauna werkgroep	208		37	
Werkgroep Ruimtelijke Ordening	-		-	
Werkgroep 't Weetpunt	15.281		12.865	
Diverse lasten	-		1.164	
SOM DER KOSTEN		26.208-		24.488-
		947		167-
Rentebaten & soortgelijke opbrengsten	6		15	
Rentelasten & soortgelijke kosten	140-		150-	
		134-		135-
EXPLOITATIERESULTAAT		813		302-
Af: Aandeel Vereniging Munnike-Park in donaties etc. 10%		804-		790-
RESULTAAT		10		1.092-

3. TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2018				
ACTIVA				
	Aanschaf	Afschrijving	Afschrijving	Boekwaarde
Materiële vaste activa	waarde	tm 2017	2018	31-dec-18
Inventaris	€ 577	€ 577	€ -	€ -
Inventaris	<u>€ 577</u>	<u>€ 577</u>	<u>€ -</u>	<u>€ -</u>
Het afschrijvingspercentage voor inventaris bedraagt:				33,33%
PASSIVA				
ALGEMENE RESERVE			2018	2017
Stand per 1 januari			€ 17.949	€ 19.041
Resultaat			€ 10	€ 1.092-
Stand per 31 december			<u>€ 17.959</u>	<u>€ 17.949</u>
RESERVERING VAMP			2018	2017
Stand per 1 januari			€ 6.245	€ 5.823
Ottrekkingen			€ 480-	€ 368-
			€ 5.765	€ 5.455
Aandeel donaties 10%			€ 804	€ 790
Stand per 31 december			<u>€ 6.569</u>	<u>€ 6.245</u>
RESERVERING OVERIG			2018	2017
Stand per 1 januari			€ 33.049	€ 49.292
Mutatie			€ -	€ 16.243-
Stand per 31 december			<u>€ 33.049</u>	<u>€ 33.049</u>
RESERVERING PROJECTEN			2018	2017
Diverse projecten per 1 januari			€ 7.853	€ 11.662
Mutatie			€ 7.687-	€ 3.809-
Stand per 31 december			<u>€ 166</u>	<u>€ 7.853</u>

4. TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2018

	2018	2017
	€	€
Materiële vaste activa		
Afschrijving inventaris	-	-
Huisvestingskosten		
Beheer 't Weetpunt	4.397	4.237
Gas, water, electra	1.726	2.076
Kosten Netwerk	523	486
Grondlasten	838	827
	<u>7.484</u>	<u>7.626</u>
Kantoorkosten		
Kantoorbehoeften	281	130
Drukwerk	524	361
Telefoon	710	600
Porti	446	336
	<u>1.961</u>	<u>1.427</u>
Verkoopkosten		
Representatiekosten	58	160
Algemene kosten		
Verzekeringen	925	930
Contributies en abonnementen	291	279
Overige algemene kosten	-	-
	<u>1.216</u>	<u>1.209</u>
Werkgroep 't Weetpunt		
Beheer	756	498
Boodschappen tbv 't Weetpunt	1.241	1.599
Gastvrouwen/gastheren	90	123
Multimedia	106	-
Natuur en Milieu Educatie	3.594	4.592
Schoolgidsen	9.180	6.053
Tentoonstellingen	314	-
	<u>15.281</u>	<u>12.865</u>

Begroting 2019	
Inkomsten	Bedrag
Sponsorgelden	€ 8.000,00
Bijdrage Ver. Arboretum Munnikepark	€ 3.200,00
Verhuur	€ 1.500,00
Nestkast	€ 500,00
Rente inkomsten	€ 5,00
Bijdrage scholen aan schoolgidsenprogramma	€ 4.500,00
Bijdrage gem. Zwijndrecht tbv schoolgidsen	€ 6.000,00
Bijdrage gem. H.I.Ambacht tbv schoolgidsen	€ 3.300,00
Bijdrage gem. Zwijndrecht tbv NME	€ 3.000,00
Totaal	€ 30.005,00
Uitgaven	Bedrag
Eneco	€ 1.750,00
Oasen	€ 200,00
Grondlasten	€ 850,00
Netwerk	€ 550,00
Beheerder	€ 4.600,00
Totaal Huisvestingskosten	€ 7.950,00
Afschrijving Inventaris	€ -
Totaal afschrijving	€ -
Kantoorartikelen	€ 300,00
Bankkosten	€ 150,00
Drukwerk (incl Wetenswaard)	€ 1.400,00
Telefonie / Internet	€ 600,00
Portokosten	€ 450,00
Totaal Kantoorkosten	€ 2.900,00
Verzekeringen	€ 950,00
Contributies/abonnementen	€ 300,00
Diversen Representatie	€ 200,00
Totaal Algemene kosten	€ 1.450,00
10% Sponsorgelden tbv VAMP	€ 800,00
Totaal sponsorbijdrage VAMP	€ 800,00
WGW Algemeen / boodschappen	€ 1.250,00
WGW Beheer	€ 500,00
WGW Gastvrouwen/gastheren	€ 200,00
WGW Multimedia	€ 500,00
WGW Natuur & Milieu Educatie	€ 4.000,00
WGW Schoolgidsen	€ 9.000,00
WGW Tentoonstellingen	€ 1.000,00
Totaal WG 't Weetpunt	€ 16.450,00
Contributies	€ 100,00
Lezingen	€ 150,00
Diversen	€ 205,00
Totaal Flora en fauna werkgroep	€ 455,00
Totaal	€ 30.005,00

Toelichting financieel verslag 2018 en begroting 2019

Financiële verslag 2018.

Zoals in het Financiële jaarverslag te zien is heeft de Stichting het jaar 2018 kostenneutraal heeft afgesloten.

Enkele posten in het Financiële jaarverslag wil ik hieronder kort toelichten.

Aan de vorderingen kant:

Er staan nog wat bedragen open van aan het eind van het jaar verstuurd facturen waarvan de betaling niet meer in 2018 binnengekomen is en kosten welke al betaald zijn voor 2019.

Aan de schulden kant:

Reservering Projecten: Afgenomen i.v.m. interne projecten.

Vooruit ontvangen bedragen: Subsidie en vooruit ontvangen sponsorgeld voor 2019,

Nog te betalen kosten zijn facturen welke in 2019 zijn betaald voor kosten in 2018.

Als we naar de kosten kijken valt het op dat de kosten in 2018 weinig zijn veranderd ten opzichte van 2017. Iets waar we ondanks allerlei prijsverhogingen e.d. verheugd over zijn.

De Stichting is sinds 1 januari 2012 door de belastingdienst aangewezen als ANBI. Het voordeel van schenken aan een ANBI is dat u de gift, op de gebruikelijke wijze, geheel of gedeeltelijk in aftrek kan brengen op uw belastbaar inkomen.

Begroting 2019.

Het is het bestuur van de Stichting gelukt om voor 2019 een sluitende begroting samen te stellen. In 2019 zullen de zeer succesvolle activiteiten van de schoolgidsenwerkgroep worden vervolgd. Mede met subsidies van de gemeente Zwijndrecht en van de gemeente Hendrik Ido Ambacht en de eigen bijdrage van de deelnemende scholen moet de financiële basis voor deze activiteiten gegarandeerd zijn. Ook de NME-activiteiten voor de Gemeente Zwijndrecht, o.a. Boomfeestdag, Dag van de Duurzaamheid, Nacht van de Nacht en Biodiversiteit, zullen in 2019 worden voortgezet.

In de Algemene Bestuursvergadering zijn de jaarplannen, met de daaraan gekoppelde begroting voor de diverse werkgroepen, goedgekeurd.

Het blijft van het grootste belang dat we met elkaar NIEUWE SPONSORS enthousiast kunnen maken voor het prachtige werk van de Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard.

Gert de With, Penningmeester SN&LZW

Verslag controlecommissie 2018

Zwijndrecht, 3 april 2019

Hierbij verklaart de controlecommissie bestaande uit dhr. C.M.T. de Jong en dhr. J.A. Bakker dat zij op 3 april 2019 de financiële jaarrekening 2018 van de Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard heeft gecontroleerd.

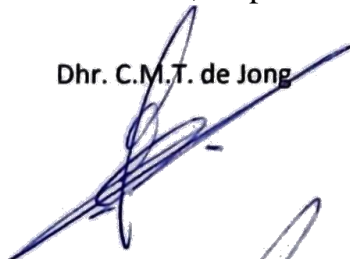
De commissie heeft geconstateerd dat:

- a. de boekhouding compleet en in overeenstemming met de werkelijkheid is,
- b. het saldo op de bankrekeningen overeenkomt met de boekhouding.

De commissie adviseert om in de eerstvolgende bestuursvergadering de penningmeester en het bestuur décharge te verlenen voor het gevoerde financiële beleid over de periode 1 januari 2018 tot en met 31 december 2018.

Getekend, 3 april 2019.

Dhr. C.M.T. de Jong

Dhr. J.A. Bakker

